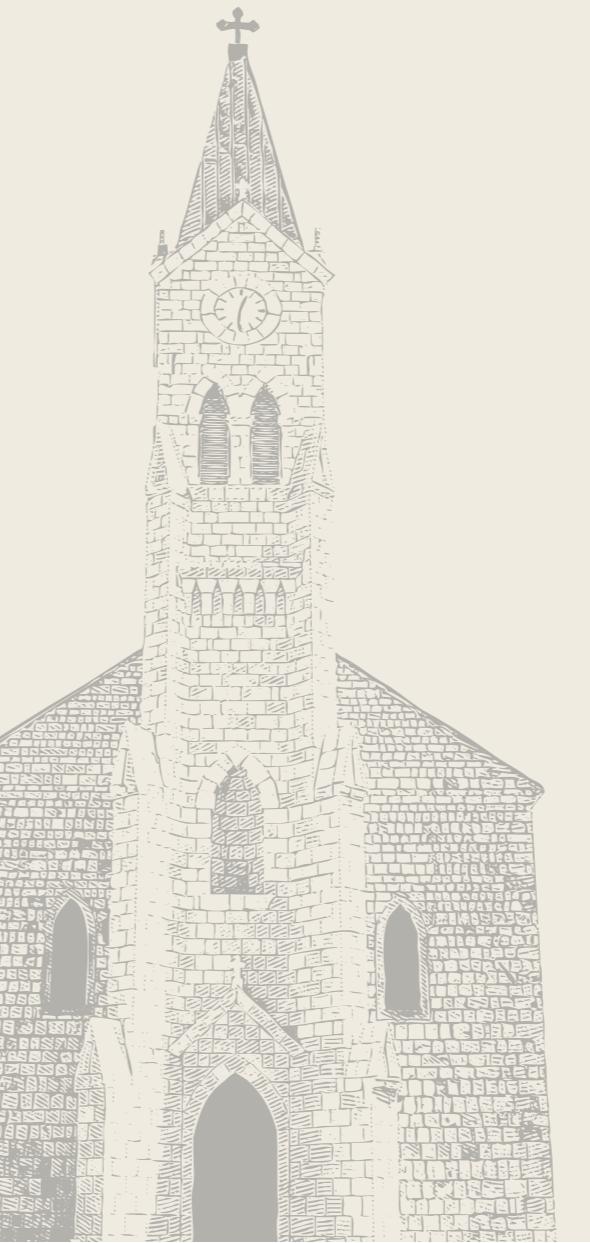

Posušje
na dlanu

Sadržaj

Uvod	4
O Posušju	32
Početci civilizacije	50
Ime	66
Katolička Crkva i vjerski život u općini Posušje	70
Kultura i običaji	90
Festival klapske pisme	114
Blidinje gastro festival	118
Božić u Posušju	120
Ljepote Posušja	124
Kamen	180
Hrana i lijek	194
Ljudi	216

*Posušje
na dlanu*

Uvod

Svako je mjesto posebno i svojim jedinstvenim nitima trajno obuzima dušu onoga koji je iz njega potekao. Ma kako daleko otputovalo i koliko dugo u njega ne svraćao, čovjek sa svojim rodnim mjestom nikada ne raskida neprolaznu sponu ljubavi.

Ali Posušje... Ono je ipak posebnije od svakog drugog mjesta ili barem tako držimo mi koji smo u njemu rasli. Nema nam dražega od njega, ljubimo ga i znamo da ono ljubi nas. Gdje god krenuli s nama je u umu i čulima. Nebo nigdje nije tako bistro kao u Posušju. Osobito nakon bure. A tek ona! Grizla nas je od prvih dana, ali i očvrsnula, baš kao i naš grad. S njim je ovdašnji čovjek rastao, borio se i živio u njemu još od pamтивjeka. Volio je posušku povijest, tradiciju, veličanstvenu prirodu... Mi danas, s istim osjećajima, nastavljamo ih proučavati, poštivati i čuvati. Tome doprinosi i ova fotomonografija – da oni koji u Posušju žive cijene njegove vrijednosti, da ne zaborave njegove kutke koji su iz njega otišli, te da ga neznanci bolje upoznaju.

6

7

10

11

14

15

18

19

22

23

26

27

O Posušju

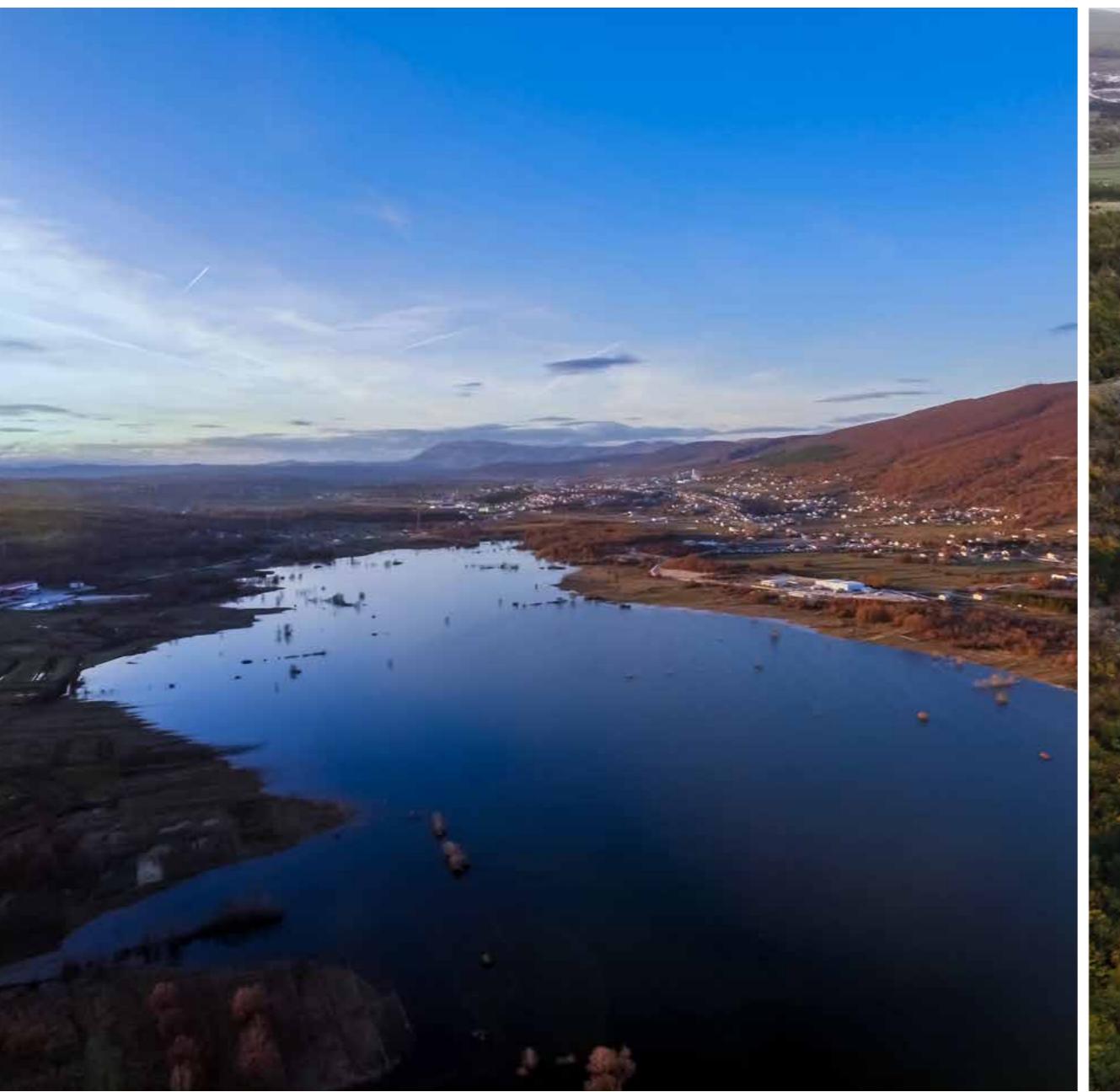
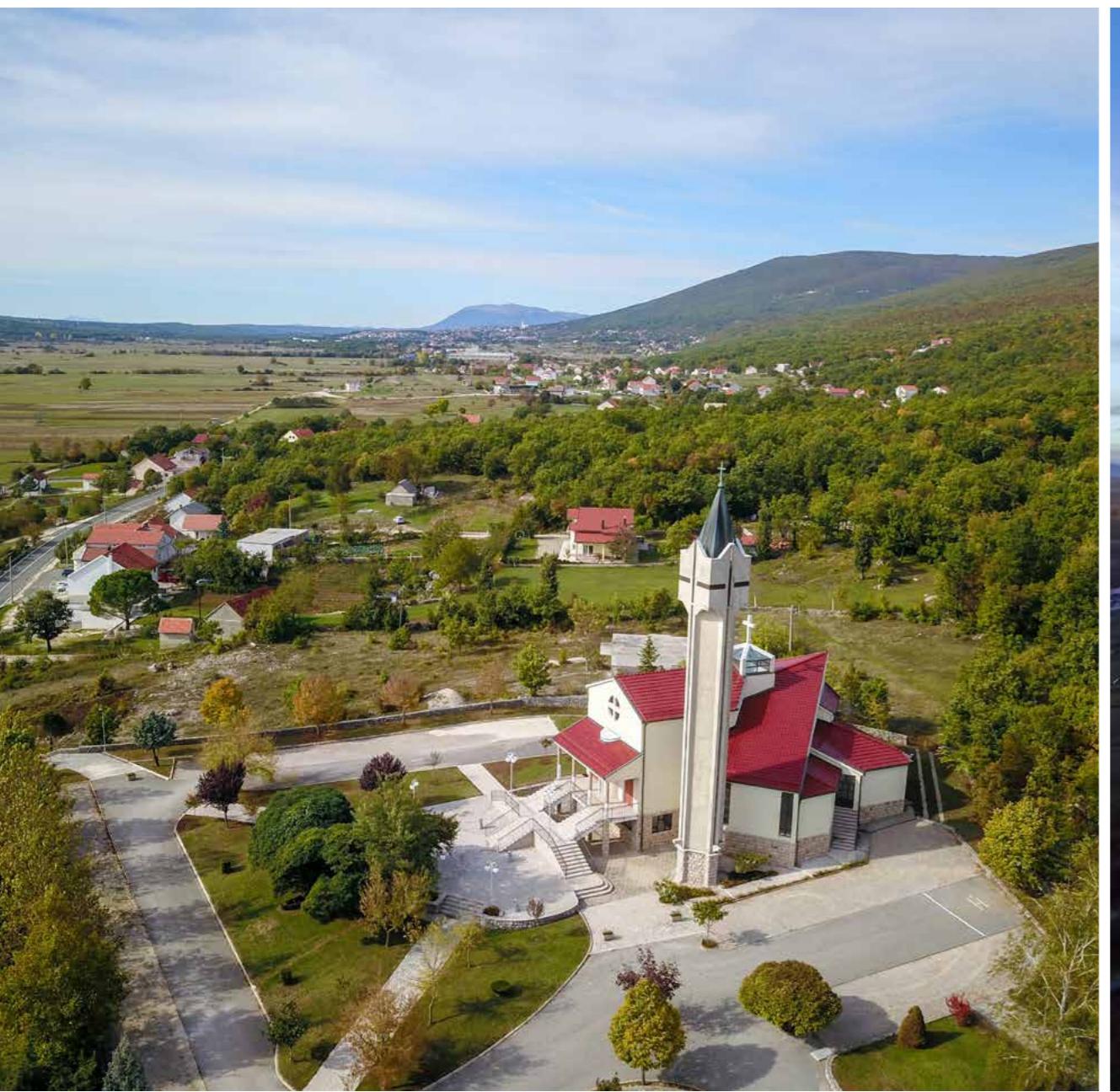
Posušje leži na jugozapadu Bosne i Hercegovine, a svojom površinom od 461 km² najveća je jedinica lokalne samouprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj. Tvori ga 17 mjesnih zajednica: Batin, Broćanac, Čitluk, Gradac, Osoje, Podbila, Poklečani, Zagorje, Posušje – Istok, Posušje – Jug, Posušje – Zapad, Rastovača, Sutina, Tribistovo, Vinjani, Vir, Zavelim s 20.477 duša, prema posljednjem popisu stanovništva iz 2013. godine. Ponosno nosi epitet najmlađe sredine u Bosni i Hercegovini s prosječnom starošću od 36,37 godina, a u ukupnoj populaciji najviše je onih između 15 i 19 godina.

U Posušju je klima sredozemna i umjereno kontinentalna, a vrlo malim dijelom teritorija spada u planinsko područje i to na prostoru Parka prirode Blidinje. Velik dio godine Posušje se kupa u sunčevoj svjetlosti, točnije 170 dana ili 2200 sati u godini, a prema mjerjenjima bura se u njemu javlja oko 150 dana. Grad se rasprostire na 675 mnv, a u općini Posušje smjestila se najviša točka Hercegovine, vrh Pločno na Čvrsnici s 2228 mnv.

Osnovno obilježje Posušja u hidrološkom pogledu je odsustvo stalnih površinskih tokova tj. većih površinskih vodenih tokova. Potok Ričina izvire na 900 mnv na području Tribistova te se ovaj vodotok spušta kroz uske tjesnace u Posuško polje, gdje u njega dotječe nekoliko bujičnih tokova (Topala, Studeni potok). Iz Posuškog polja Ričina se pod nazivom Suvaja ulijeva u retenciju Prološko Blato u Imotskom polju, a odatle, uronjena u Trebižat, putuje sve do Neretve i mora te ukupna duljina toga vodotoka od Imotskog do Neretve prelazi 70 km.

No, izvora vode u Posušju ipak ima. Riječ je o prekrasnim malim izvorima poput Žukovice, Zečice, Vrela Jastreba i Jelice u Rakitnu, Jelinka u Tribistovu i vrelo Šipak u Vučipolu te drugih vrela u Zavelimu, Oštrcu i Blidinju koji pozornost plijene svojom ljepotom i bistrinom, a ne snagom.

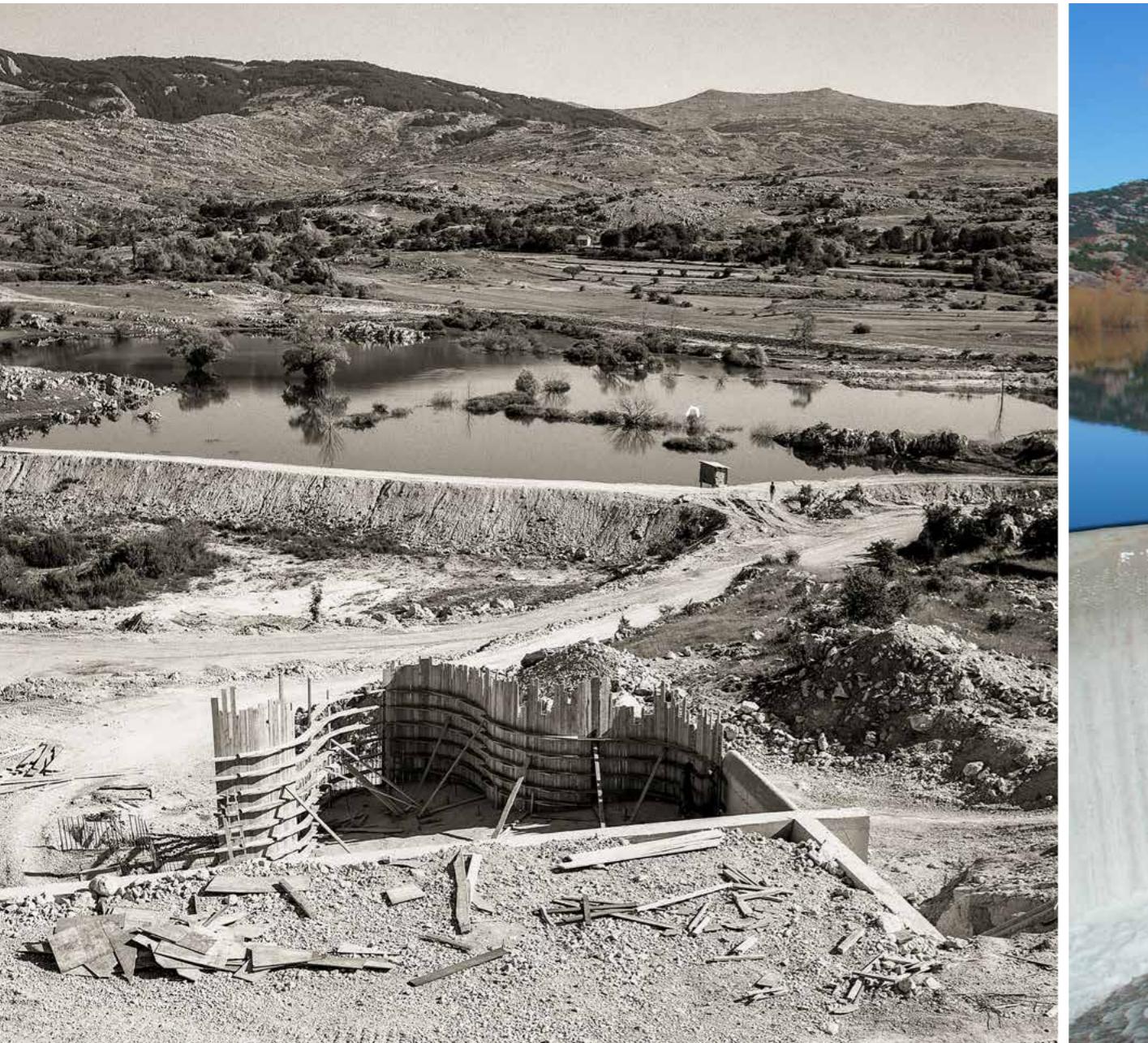

36

37

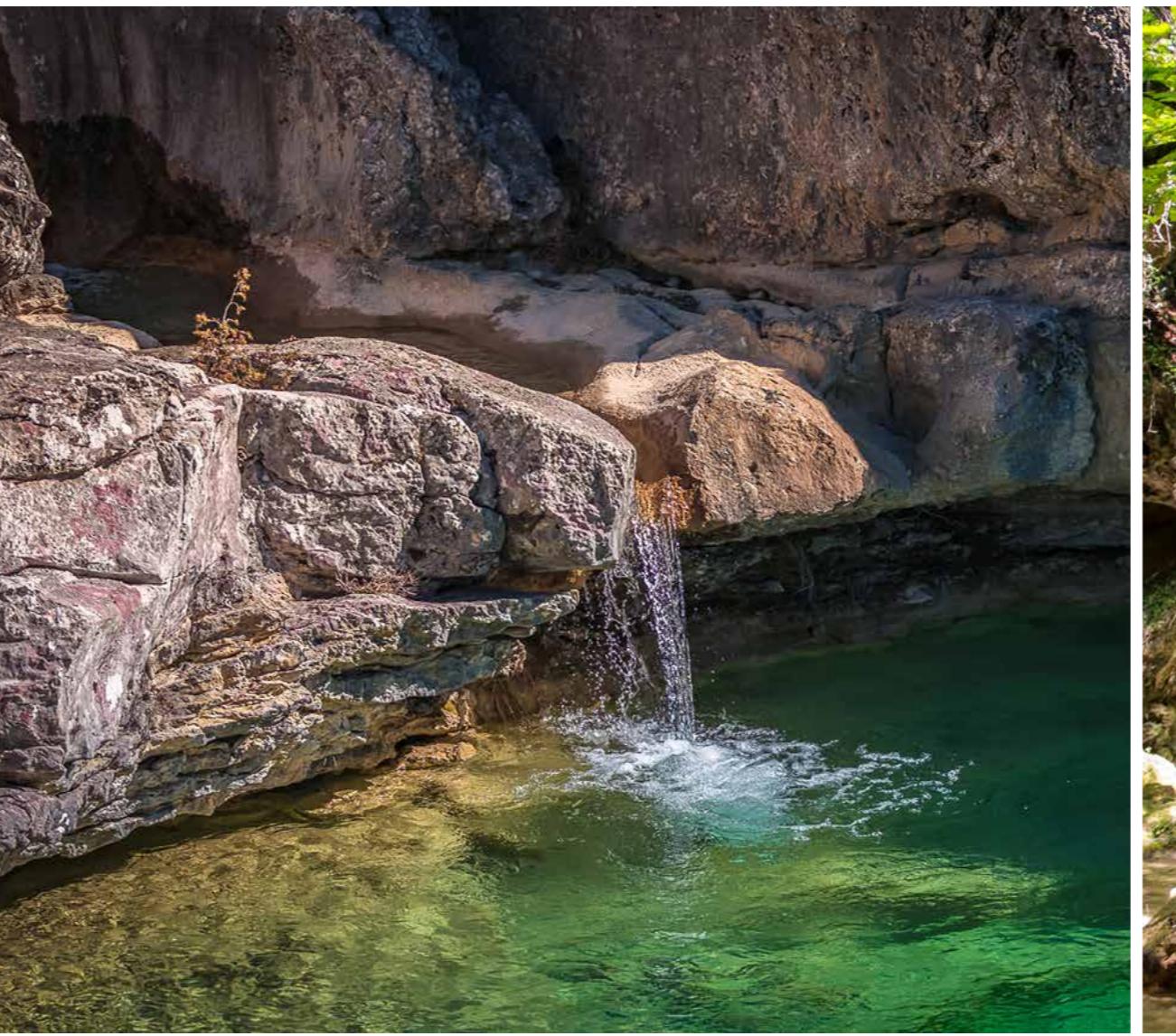

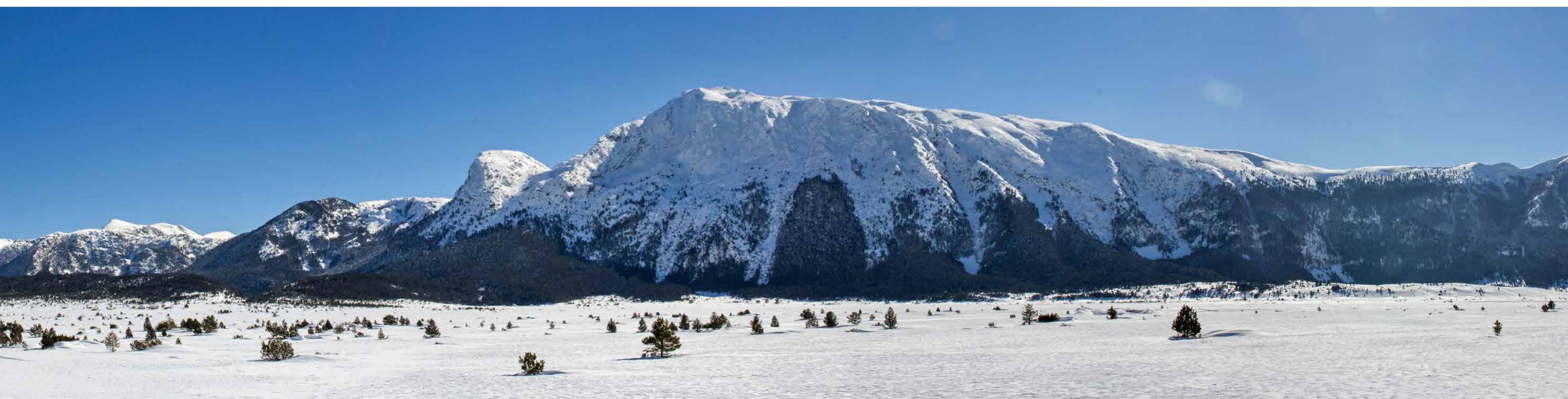
42

43

Početci civilizacije

Ako je vjerovati istraživačima, čovjek je škrto posuško podneblje naseljavao još u prapovijesno doba iza kojega je ostala samo nekolicina njemih svjedoka prošlosti. Najznačajniji nalazi zabilježeni su u Ilčinovoj lazini i Vukovim njivama te pojedini znanstvenici navode kako je u njima u mlađem kamenom dobu moglo obitavati oko 25 odnosno 50 žitelja.

Život se nastavio i u kasnijim prapovijesnim razdobljima, a najmarkantniji ostatci brončanoga doba su gradine - novi tipovi naselja posijani po našim padinama brda i brežuljaka te kamene gomile ispod kojih su pokapani mrtvi, obično u zgrčenu položaju i sanduku složenu od velikih kamenih ploča.

Ipak, značajnije društveno uređenje vežemo uz plemena koja su na ovome području obitavala od 5. st.pr. Kr., a koja skupno nazivamo Ilirima. Zbog oskudne pisane i spomeničke građe neki prostor posuške općine stavljuju na razmeđu Delmata, Ardijejaca, Daorsa i Narensija, drugi pak između Delmata i Ardijejaca. No, prema arheološkom materijalu, najizglednije je kako je posuški kraj pripadao Delmatima.

I Rimljani su pokazali interes za ovim područjem te je upravo antičko razdoblje na prostoru Posušja ostavilo brojne vrijedne tragove rimske graditeljske i dekorativne baštine. Tako je na brijegu iznad župne kuće u Posuškom Gracu zvanome Gradina, postojao značajan rimski objekt sa snažnim zidovima, mjestimice debelima i do 3 metra. Mišljenja stručnjaka o ovome lokalitetu se razilaze, a najzanimljivije je stajalište kako se na Gradini nalazilo svetište dimenzija 75x61 m oko kojega se prostirao velebni trijem od kojega je danas sačuvan manji dio.

Od značajnijih rimske naselja i lokaliteta valja izdvojiti ona u Vinjanima, Viru i Zagorju. Čini se kako je najznačajnije naselje bilo u Vinjanima, točnije oko mosta na Županjici u zaseoku Lončarima te se prostiralo na površini oko 5 ha. Temelji objekata naslučuju se već na dubini od 30 cm na lokalitetima Brigovima, Crkvinama, Rupinama, Gumninama i Busu. Na lokalitetu Crkvinama pronađen je nedovršeni kameni kip žene, vjerojatno domaće plemkinje. Kip je visok 1,93 m, isklesan u mirnu položaju, tijela omotanoga u široko nabranu pallu, a od frizure se ističe samo pletenica. Na lokalitetu Grebinama u Vinjanima prostiralo se jedno naselje iz rimskoga doba kojemu se ne može odrediti prvobitni opseg. Pronađeno je dosta ulomaka građevnog materijala. Bilo je i drugih nalaza u svezi s kojima je i legenda o zakopanom badnju zlata. I u Borku u Vinjanima moglo je biti kakvo rimsko naselje gdje su svojedobno pronađeni ostatci mozaika jedne zgrade. U Viru, lokalitet Glavice, otkriveni su temelji rimske građevine, zidine i krovni crijeplj, a prigodom gradnje crkve otkriven je i mozaik. I u Žukovici se prostiralo rimsko naselje, uz koje je pronađeno dosta novca rimskih careva iz 2. i 3. stoljeća, a pronađen je i brončani kip boga Dioniza te sarkofag.

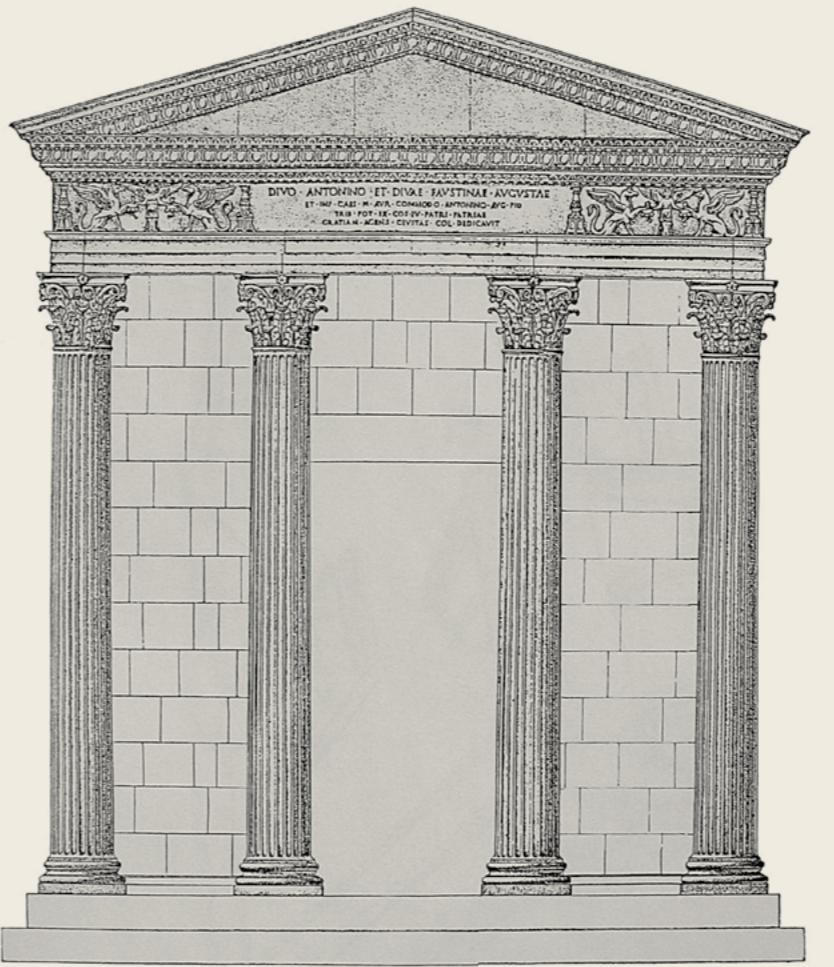
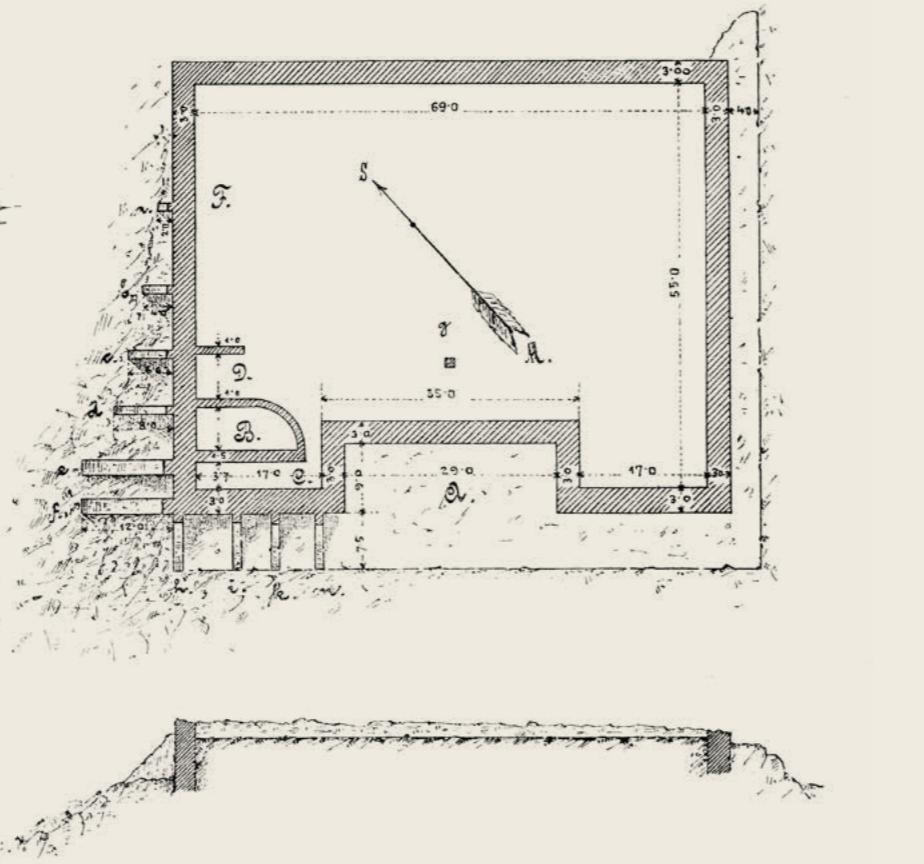
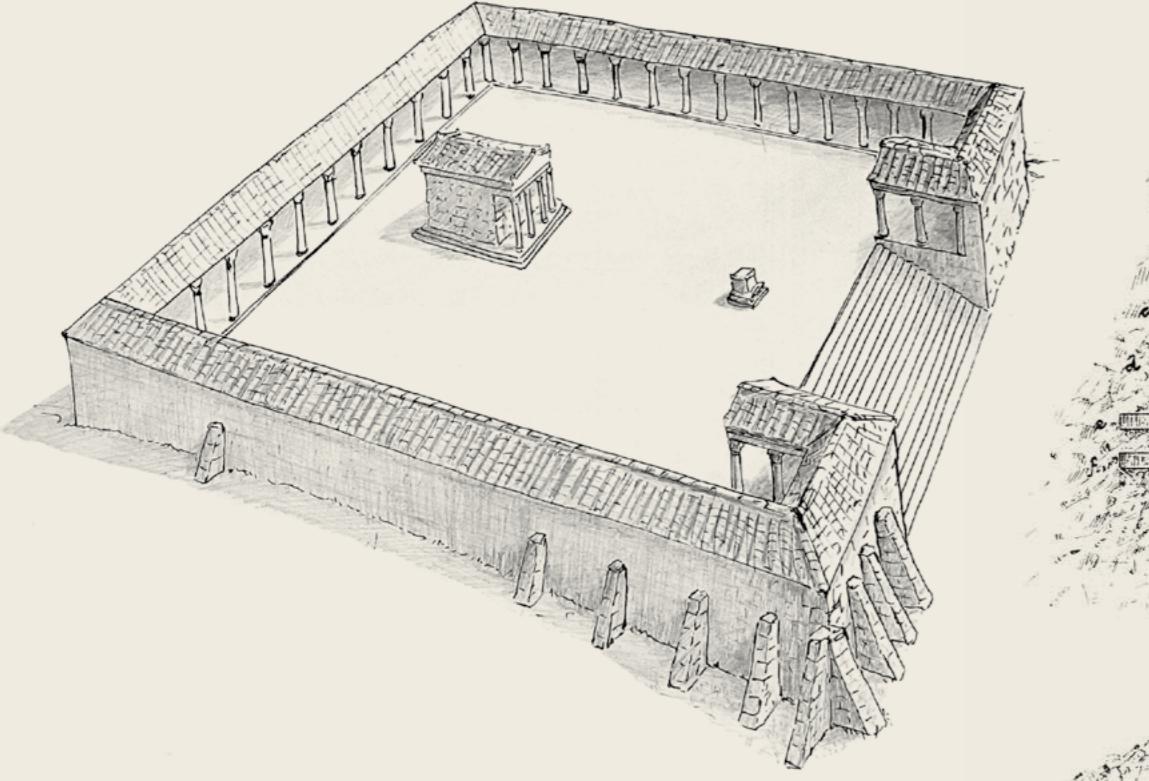
56

57

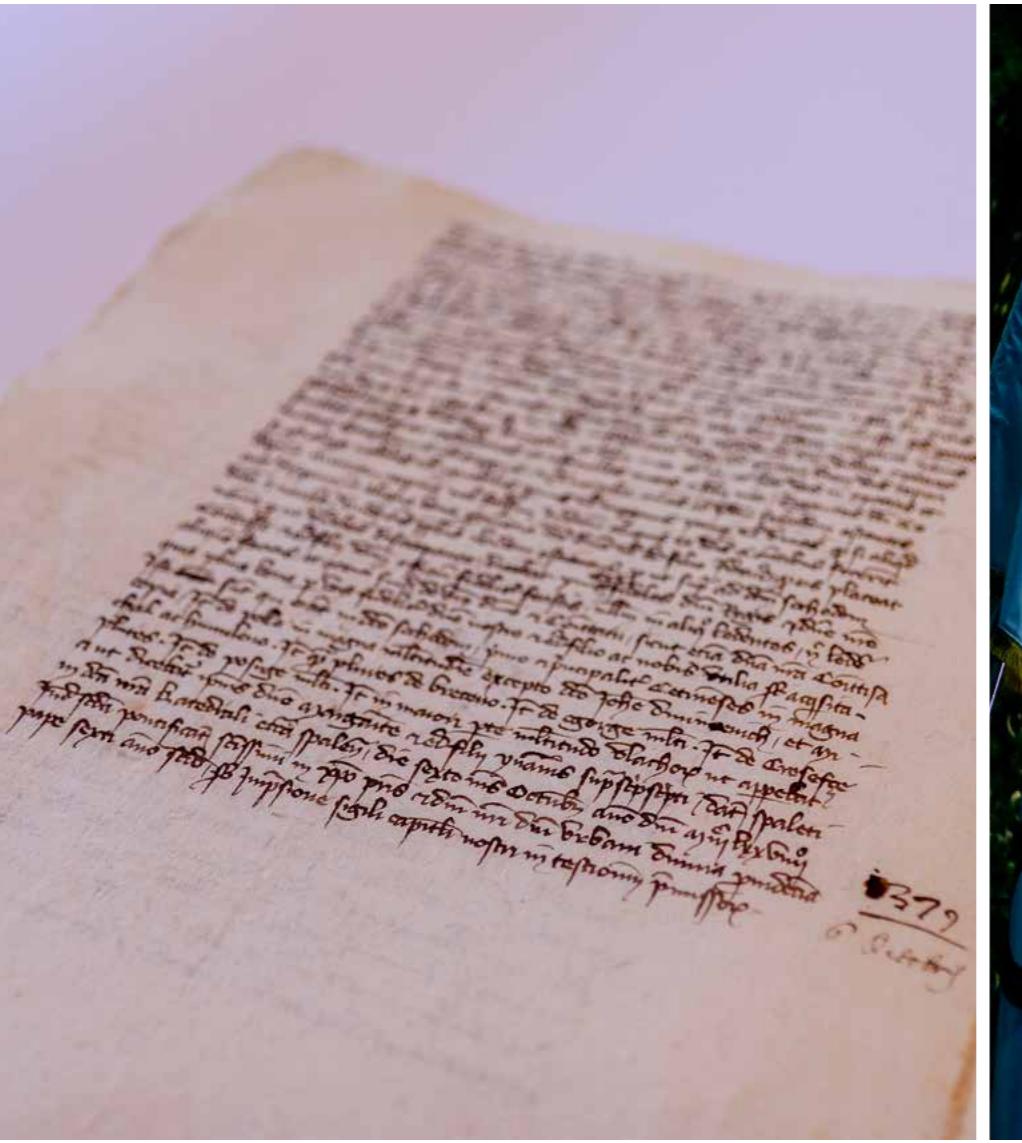

Ime

Iako su prvi tragovi života na ovim prostorima vezani još za razdoblje prapovijesti, samo ime Posušja se po prvi put u pisanim tragovima spominje 1378. godine u opisu sabora cetinskog kneštva. Sabor je sazvala Margareta, udovica plemića Ivana Nelipića, a na njemu su sudjelovali i „mnogi iz Posušja“. Valja naglasiti kako se u srednjem vijeku i prvom stoljeću osmanske uprave naziv Posušje odnosio na znatno širi geografski pojам. Po svemu sudeći, radilo se o prostoru koji je obuhvaćao skoro svu Imotsku krajinu, pa i više od nje, isključujući samo grad Imotski i njegovu neposrednu okolicu. Ime mu vjerojatno potjeće od činjenice da se tu nije nalazio nijedan veći postojan vodotok.

Iz svih povijesnih spomena Posušja može se zaključiti kako je Posušje u srednjem vijeku i prvoj polovici 16. stoljeća predstavljalo veliku teritorijalnu cjelinu između srednjeg toka Cetine i Ugrovače, dakle sjeverozapadno i sjeveroistočno od Imotskog. U 16. stoljeću, nahija Posušje do Prološca je uglavnom pratila sjevernu stranu nekadašnje rimske ceste, a od Prološkog jezera (blata) djelomično skretala k sjeveru, obilazeći nahiju Imota. Naposlijetku, 1585. godine dolazi do diskontinuiteta u odnosu na prethodno razdoblje i nahija Posušje sužava se na prostor oko Posušja kakvog danas poznajemo, a koji se kao naselje razvio znatno kasnije. Spomen na Posušje kao veliku prostornu cjelinu između Cetine i Imotskog danas je sasvim nestao među stanovništvom ovoga kraja.

Katolička Crkva i vjerski život u općini Posušje

Crkva je s ovdašnjim pučanstvom na području općine Posušje bila najtješnje povezana kroz duga stoljeća njegove dramatične povijesti. Ona je pustila duboke i snažne korijene u naš hrvatski narod. A i naš narod je snažno i duboko ukorijenjen u plodno tlo katoličke vjere i crkvenog zajedništva, tako da i danas pokazuje zdrave plodove te dragocjene međusobne povezanosti.

Ta povezanost se najbolje može vidjeti u prošlosti našeg naroda. Kroz više od četiri stoljeća otomanske vladavine, sav je Božji narod našeg kraja pravim čudom, uz velike žrtve i stradanja, proživljavao i svjedočio svoju vjernost Kristu. Obični vjernici, redovnici franjevci, svećenici glagoljaši, dominikanci, dijecezanski svećenici, svjedočeći svoje katoličanstvo, podnosili su svakojake patnje, riskirali vlastiti život, ali ipak odolijevали su i opstajali na zemlji svojih pradjedova, blagoslivljajući Boga, koji je i njima dao da uživaju u svetinji i plodovima svoje očevine. Kao što su mučeni, ubijani, protjerivani članovi naše Crkve, tako su uništavane i crkvene ustanove do te mjere da se nisu mogle obnoviti, ali dušu našeg čovjeka vjernika nisu mogli uništiti. Opstanak katolika u to vrijeme na ovim prostorima je uspio zahvaljujući prvenstveno postojanoj osobnoj vjeri i vjernosti Kristu velikog broja pojedinaca - vjernika laika i njihovih pastira, te njegovanju kršćanskog morala, osobito u bračnim i obiteljskim zajednicama.

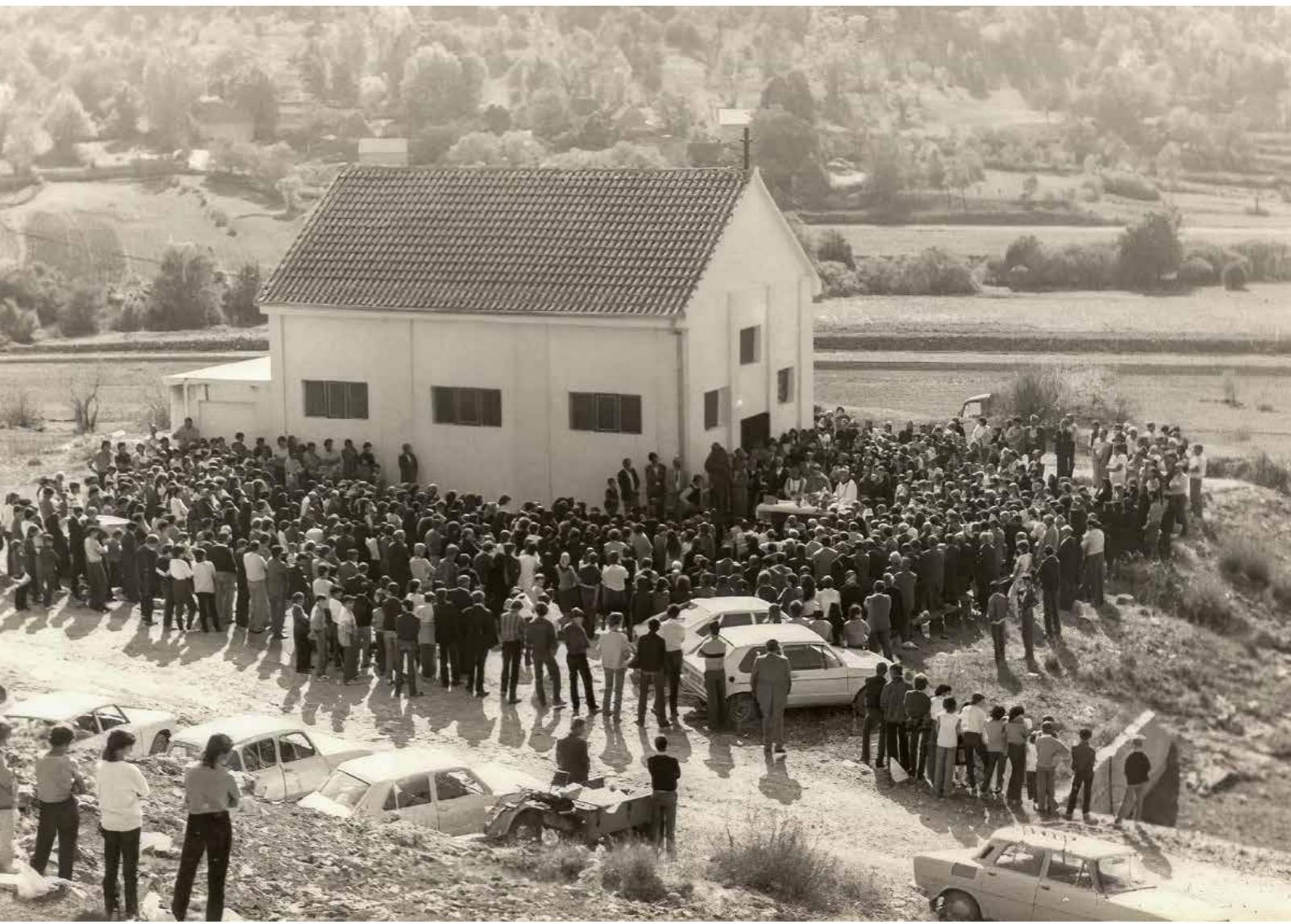
Na području općine Posušje danas se nalazi Posuški dekanat koji čine ove župe: Posušje, Posuški Gradac, Vir, Vinjani, Zagorje, Rakitno i Sutina, te blizinom i prostorom kapelacija Polja u Masnoj Luci.

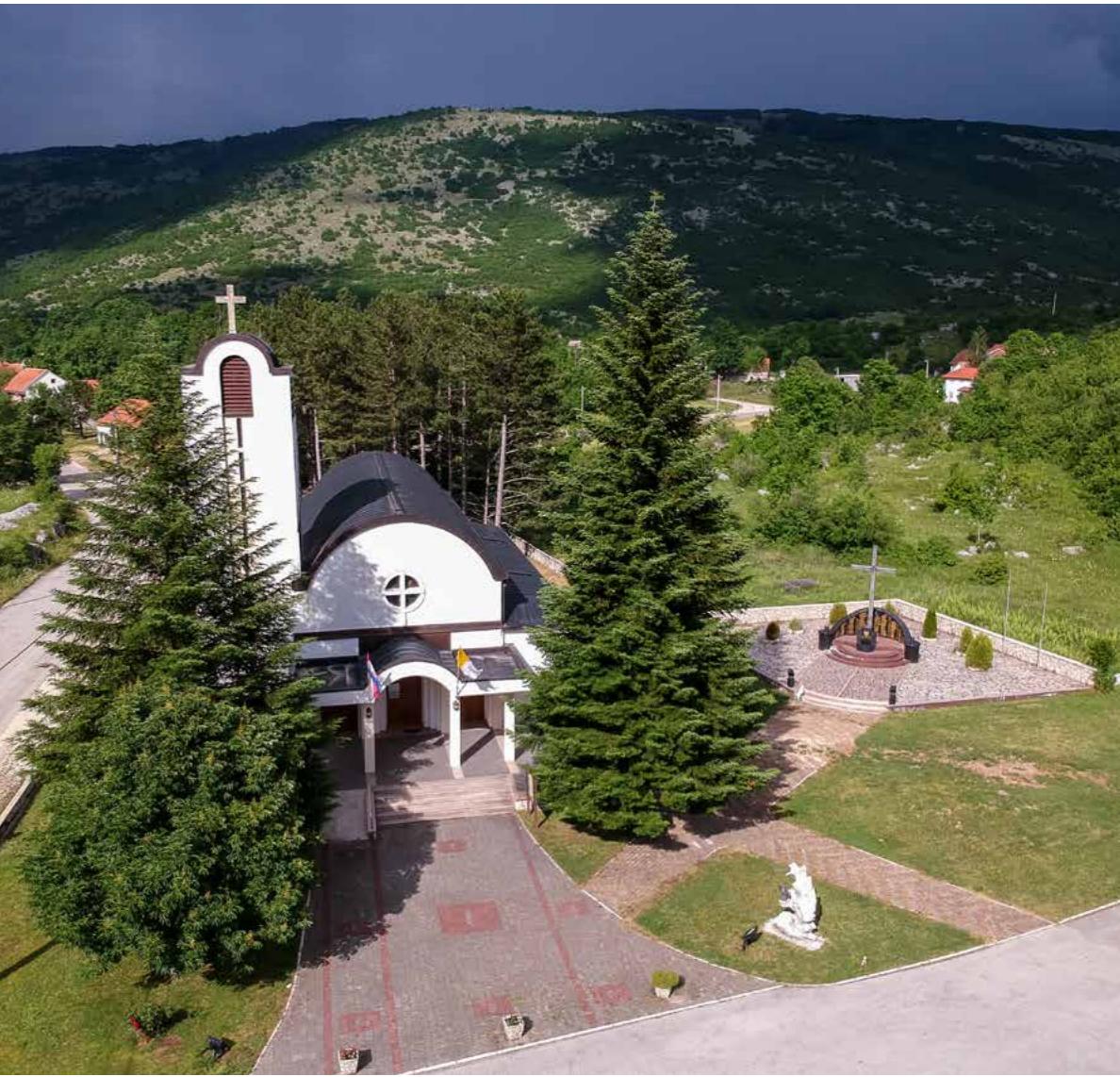
*don Ilijan Drmić

84

85

Kultura i običaji

Mogli bismo kazati kako je kultura cjelokupno društveno nasljeđe neke zajednice ili da u sebi sadržava svoj čovjekovo kreativno ostvarenje. Ona je istinska životna nužnost koja je uvek bila i jest lijek za opstanak čovjekova duha. Vjerojatno, razmišljajući o onozemnome, naš čovjek je nekoć ispraćao pokojnika uz urese i zapise na kamenim nadgrobnim spomenicima, a tešku i napornu svakodnevnicu kratio i olakšavao pjesmom. Uz ognjišta se sjedilo i guslilo te pri povijedalo legende i junačke priče. Upravo su gusle i priče koje su se prenosile s koljena na koljeno bile kroničar svoga doba i čuvar koji je spašavao od zaborava svaku važniju pojavu ili događaj. Uz njih se igrala trusa i kolo. Nekada uz čuvanje stada ili uz kakav „dernek“, a danas su gotovo neizostavni dio većih slavlja i svadbi. Zadaću njihovoga očuvanja i promocije preuzele su posuška kulturno-umjetnička društva.

Kada govorimo o pjesmi, jedna je vrsta pjevanja osobito karakteristična za seoski način života ovoga kraja. Radi se o gangi, nastaloj nešto prije 1900. godine nakon čega je istisnula većinu dotadašnjih vrsta napjeva. Desetljećima je odzvanjala od Zagorja do Vranića, a nije bilo prigode u kojoj se nije orila. Danas je skoro ischezla iz većine naših kuća, druženja i poslova, ali još se ne da. I još je ne damo jer smo tvrd i uporan narod. Gotovo donedavna naš čovjek živio je u oskudici, boreći se danonoćno sa škrtom zemljom i nebom kako bi prehranio sebe i svoju obitelj. Stoga je razumljivo da je u takvim uvjetima po strani ostavljao kulturno stvaranje, osobito ono književno jer je stoljećima bio zatiran i branjeno mu je sustavno opismenjavanje, a dugo vremena jedini nositelji pismenosti bili su naši franjevci. S njima i započinje pisana riječ ovoga kraja te smo dužni osobito istaknuti naše književne predvodnike, velikane pisane riječi fra Petra Bakulu (1816.-1873.) i fra Grgu Martića (1822.-1905.).

Danas je stanje stubokom promjenjeno. Posušje je iznjedrilo dragocjene književnike, glazbenike i druge umjetnike. U njemu se izučava sviranje svakojakih instrumenata, izvode se koncerti, pišu i promoviraju knjige, postavljaju predstave te organiziraju likovne i kiparske kolonije – najintenzivnije ljeti kada se održava naša omiljena manifestacija „Posuško lito“. To je doba kada Posušje najsnažnije vrvi mladošću i životom, kada su ulice pretjesne, kada mjesecima nema dana bez nekog kulturnog, športskog ili zabavnog događaja.

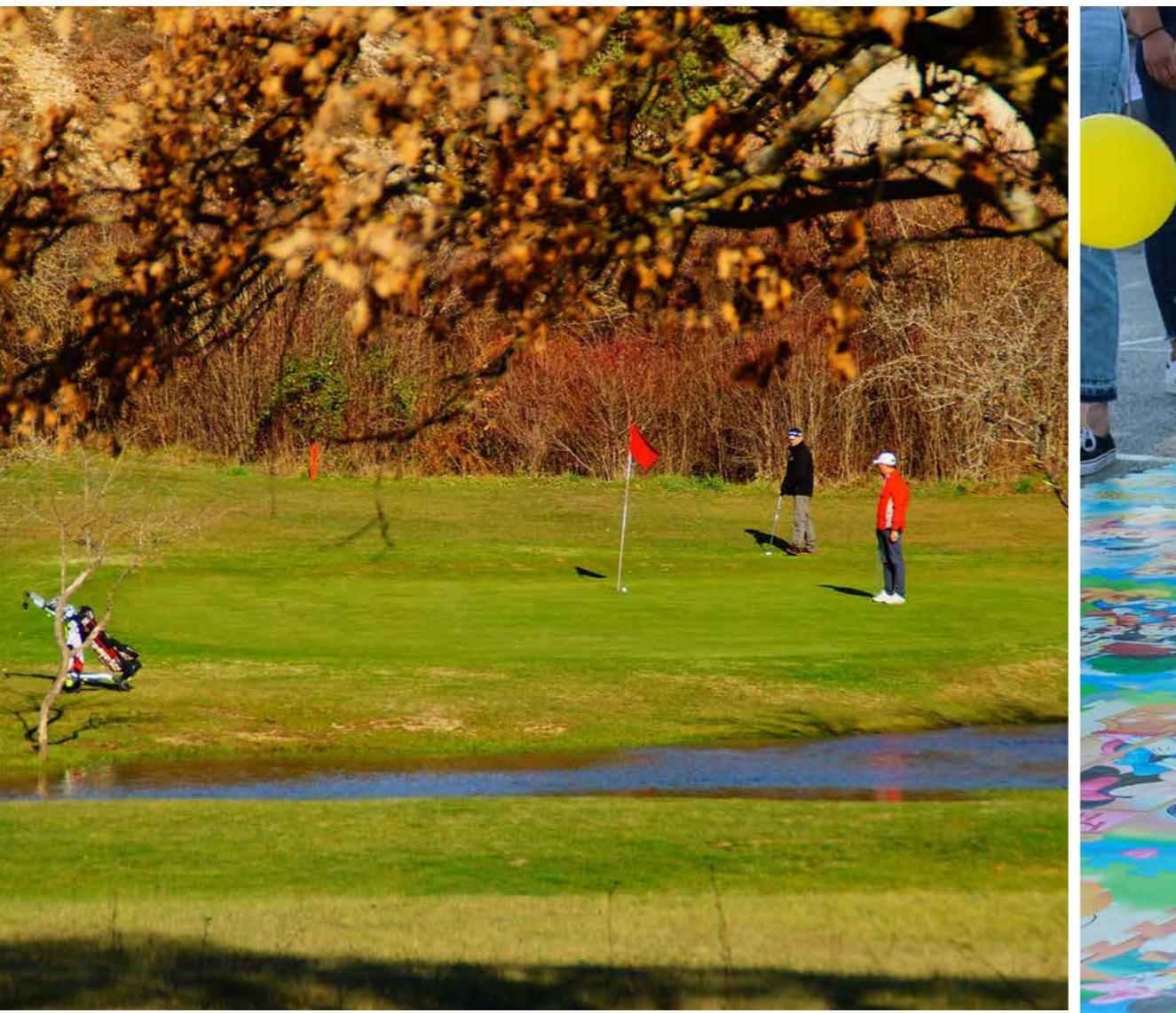

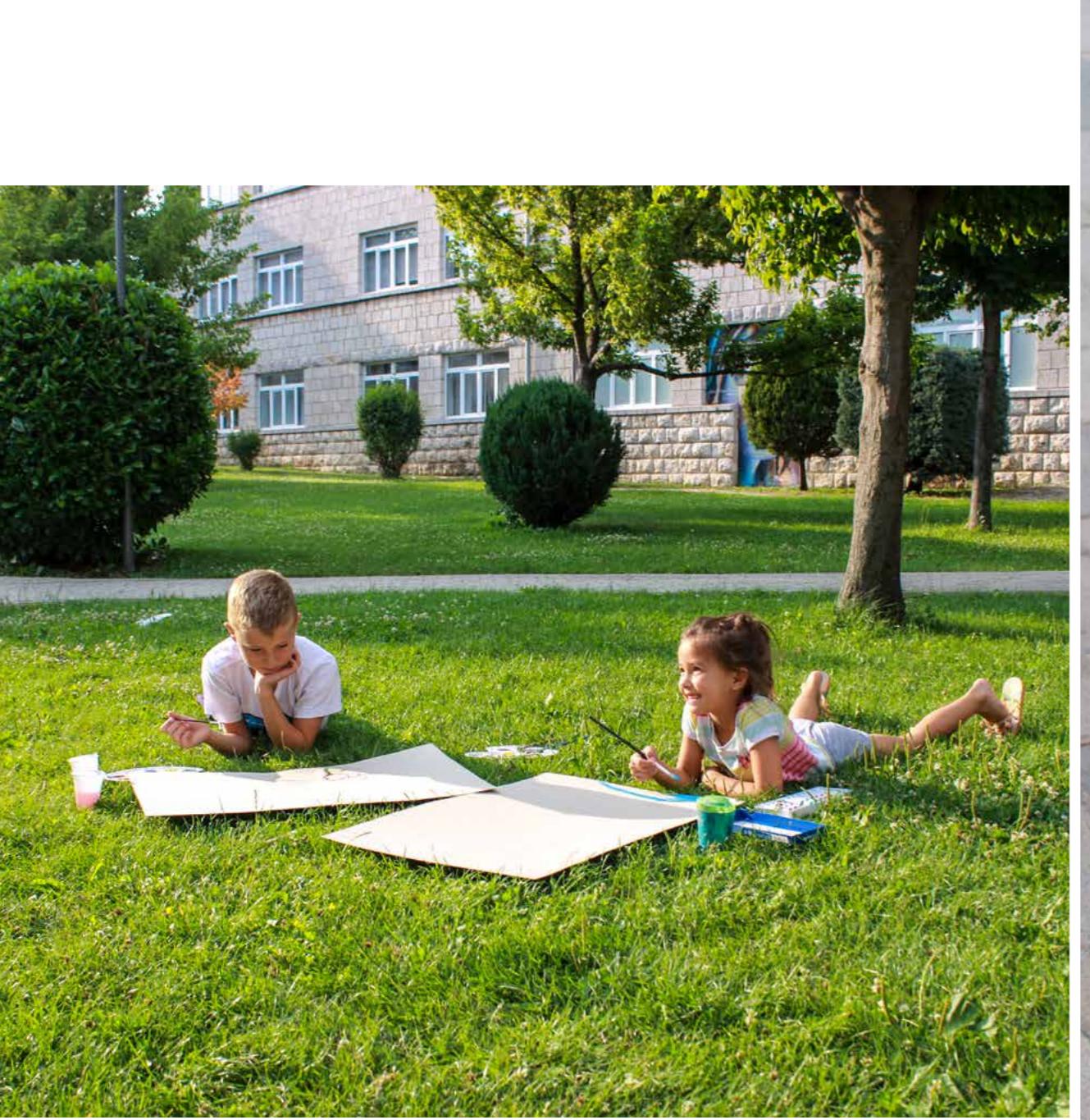
96

97

108

109

110

111

112

113

Festival klapske pisme

Festival klapske pisme pokrenut je 2014. godine te se u vrlo kratkom vremenu etabrirao u festival na kojem nastupaju ponajbolje klape iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore te Njemačke. Također je jedini festival ove vrste u Bosni i Hercegovini. Krenuo je skromno, nošen samo entuzijazmom organizatora, a danas je to Festival u kojem uživa po nekoliko tisuća ljudi te ponosno stoji uz bok Omiškom festivalu i festivalu u Perastu.

Blidinje gastro festival

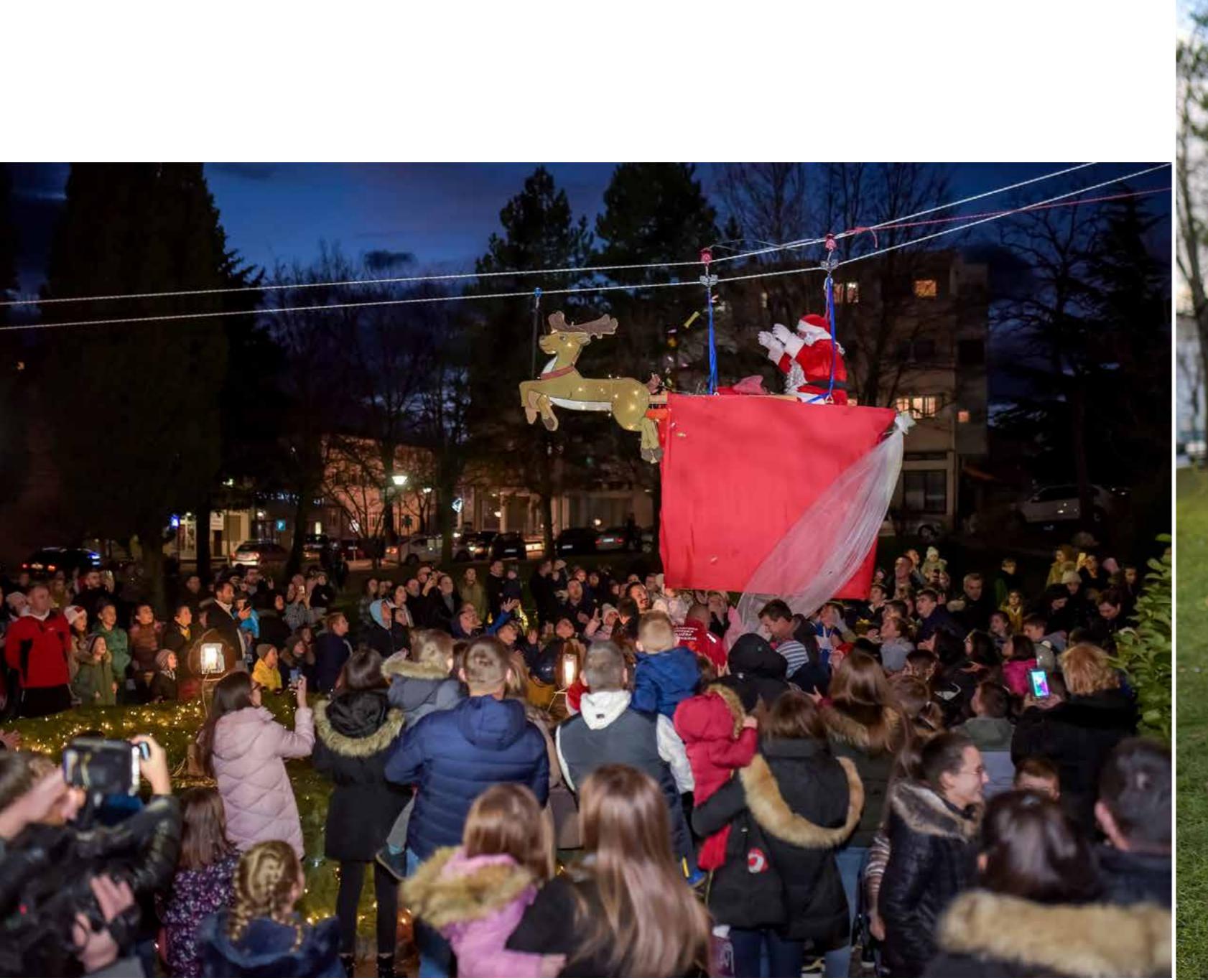
U spokojnom ozračju Masne Luke Općina Posušje organizira jedan lijep i zanimljiv događaj. Radi se o Blidinje gastro festivalu kojim se proteklih godina zatvara manifestacija „Posuško lito“. Logorska vatra, pečeni kukuruzi, natjecanja u starim sportovima, pregršt odlične hrane, lokalnih proizvoda te brojni glazbeni i plesni nastupi samo su dio bogate ponude ovoga jedinstvenog događaja.

Božić u Posušju

Božićni blagdani vrijeme su nade, mira, zajedništva i radosti. U održavanju spomenutog zajedništva i radosti pripomaže i naša manifestacija „Božić u Posušju“. Tih dana prostor prekrasnog Trga hrvatskih branitelja prilika je za susret, razgovor i druženje s prijateljima, susjedima, rođinom i svim ljudima dobre volje koji se tu zateknu. Prilika je to za uživanje u božićnim svjetlima, slasticama, domaćim proizvodima, predstavama, koncertima, plesovima... Ali najvažnije – manifestacija je humanitarnog karaktera te svake godine prikupi lijep iznos namijenjen za pomoć potrebitima.

Ljepote

Posušje skriva brojna čarobna odredišta i prirodne ljepote, a priču o njima započinjemo na Blidinju koje je jedinstvena prirodna pojava. Na ovom djeliću zemaljskoga raja kriju se brojne endemske vrste biljnog i životinjskog svijeta uz mnoštvo izvora čiste, pitke vode, a tu je smješteno i jedno od najbrojnijih staništa endemskog bora munike. No, Blidinje ne nudi samo prirodne ljepote. Ova oaza spokoja tijekom sva četiri godišnja doba pruža zabavne, rekreativske i edukativne događaje koji privlače sve veći broj turista te zaljubljenika u prirodu i mir.

128

129

130

131

132

133

136

137

142

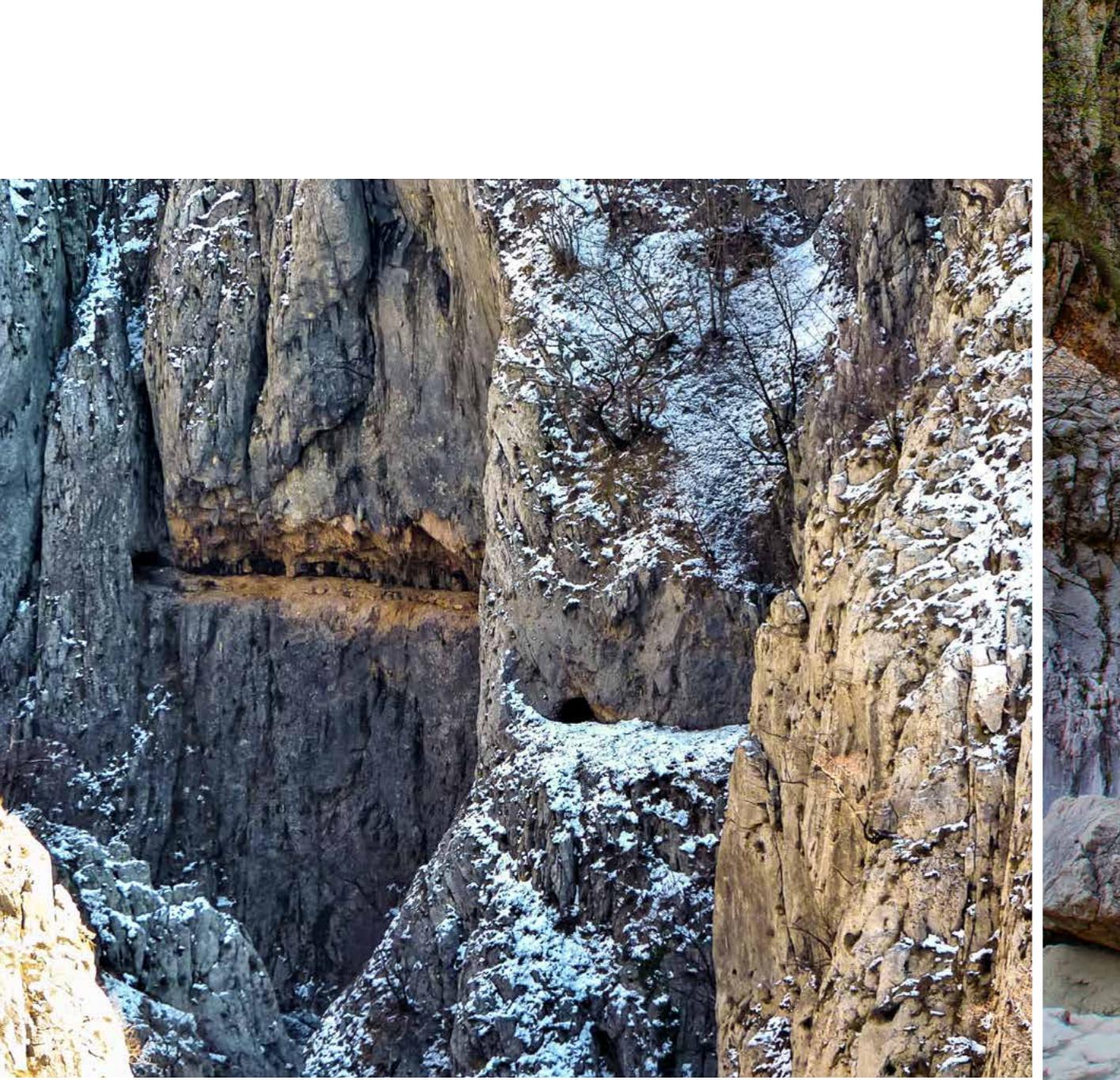

143

Svega nekoliko kilometara iznad središta Posušja smjestilo se idilično seoce, ušuškano sa svih strana brdskim vrhovima. Maleno, pitomo i domaće - Tribistovo. Savršeno je za odmor i rekreaciju, a nudi i kupalište za osvježenje u ljetnim mjesecima. Ovdje je smješteno i akumulacijsko jezero Tribistovo, vodoopskrbni sustav pitke vode za sva naselja općine Posušje kojim je riješen vjekovni problem nedostatka vode u Posušju. Ukoliko se na tribistovskom području zadržite više dana, nipošto nemojte otići, a da niste vidjeli Ružički potok. Zapanjuje!

Blizina Tribistova skriva kanjon Brine, idealan za znatiželjne rekreativce i avanturiste. U ovom tjesnacu duljine 7 kilometara posjetitelj ne može ostati ravnodušan prema sili i ljepoti prirode.

148

149

Krenimo nešto dalje prema zapadu, do Šimića pećine smještene u Vučipolju, posuškom speleološkom parku prirode. Ona je pravi biser krša, zapravo vrlo razvijeni i složeni podzemni vodotok. Krije mnoge tajne i legende, a ime nosi po hajduku Andrijici Šimiću kojemu je u njegovim hajdučkim danima bila dom. U blizini pećine nalazila se njegova „carina“. Prema predaji, ostavio bi košaru za novac na sred puta kojim su prolazili trgovci i nasilnici, a potom bi tako namireni novac vraćao onima od kojih je otet ili dijelio sirotinji.

Nešto po čemu se Posušje razlikuje od ostalih mjesta u Hercegovini, pa i dijelu Dalmacije, je odlično uređen, profesionalni golf teren Topala. Ovaj teren u ljetnim mjesecima odličan je mamac ne samo za profesionalne golfere iz cijelog svijeta već i za izletnike i rekreativce koji uživaju u prekrasnoj prirodi.

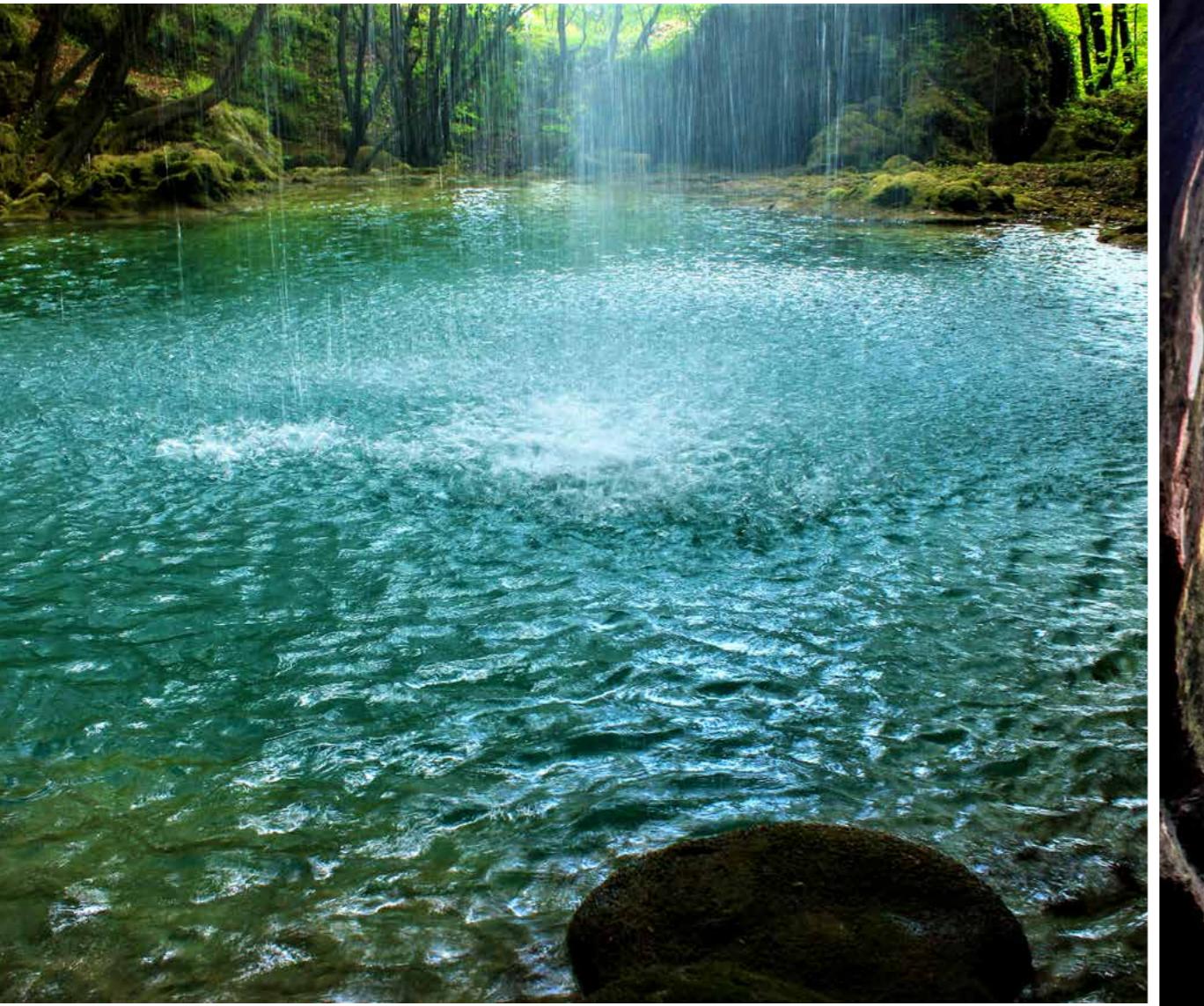
154

155

Ranije smo kazali kako je Posušje siromašno vodom te iz posuškoga tla izvire svega nekoliko malih izvora. Ali kakvih! Pogledajte samo našu Žukovicu i njezin očaravajući vodopad, sakriven od prolaznika gustom šumom. Ljepote Žukovice su još prije deset tisuća godina prepoznali naši preci koji bijahu nastanjeni u pećini, danas poznatoj kao Žukovačka pećina, smještenoj tik do samog vodopada. Netaknuta priroda, hladna i pitka voda, miris trava i cvrkut ptica – savršeno je to mjesto za nutarnji odmor.

Ima i drugih prirodnih ljepota u Posušju osim onih ispisanih na prethodnim stranama, a ima i lokaliteta koje je uz prirodu oblikovao čovjek te im podario dodatnu ljupkost i draž. Tako je na području općine Posušje iz različitih vremenskih epoha registrirano 440 arheoloških lokaliteta. Osobito vrijedi istaknuti nekropolu stećaka Bare, na jugozapadnim padinama planine Čvrsnice, sačinjenu od 26 stećaka te Ričinu koja je značajan arheološki lokalitet sa zabilježenim kontinuitetom života od prapovijesti. Ovdje se nalazi prapovijesni tumul, srednjovjekovna nekropola stećaka te zadivljujući kameni ljetotan – stari kameni most iz tridesetih godina prošloga stoljeća. Kao godina izgradnje najčešće se spominje 1933. te 1936., a okolnosti u kojima je izniknuo pomalo su obavijene velom tajne. Most je iznimne umjetničke vrijednosti, savršenog sklada i simetrije, a djelo je posuških klesarskih i zidarskih majstora.

Spomenuti lokaliteti - Bare i Ričina uvršteni su u listu Nacionalnih spomenika BiH, no osim njih, svakako vrijedi posjetiti i arheološke lokalitete u Pribiloj, Gracu i Nečajnom, od kojih svaki nosi zanimljivu i posebnu priču.

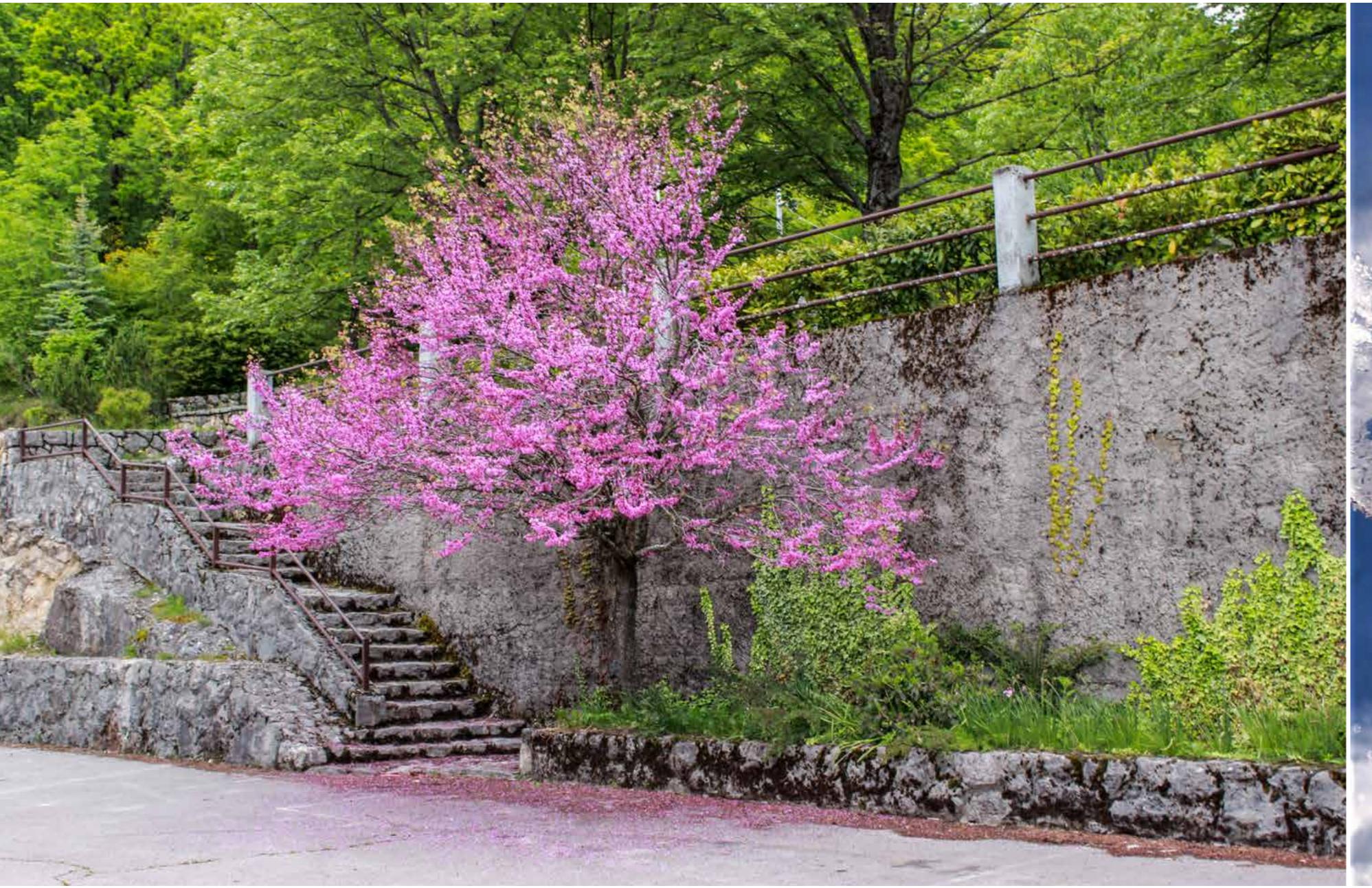

164

165

168

169

176

177

Kamen

Posušje je bogato prirodnim resursima od kojih se ističu boksit i kamen, a zastupljeni su lapor i glina. Kamen predstavlja važan resurs, a na području Posušja nalaze se velike rezerve više od 10 vrsta kamena visokih arhitektonsko-građevinskih osobina. Najznačajniji kamen „Bosiljna“ ima potencijal primjene u različitim industrijama, od prehrambene do farmaceutske i kemijske. Općina raspolaže i značajnim količinama ladora, koji je pogodan za proizvodnju različitih vrsta cementa, te gline, koja svoju namjenu ima u industriji samoodržive po okoliš prihvatljive proizvodnje. Zaista, kada bi bili primorani odabrati samo jednu riječ kojom bi najvjernije dočarali Posušje, odabrali bi riječ kamen. Ništa nije tako snažno oblikovalo život našega čovjeka poput kamenja. U kamenim se kućicama rađao, kamenom zidao i razonodio bacajući ga s ramena. Cijeli je život poput Sizifa izbacivao kamen iz ono malo plodne zemlje, a on se uvijek uporno vraćao. Pod njime je najzad pronalazio vječiti smiraj i počivalište te su baš uz ova počivališta vezane brojne legende i predaje, a naši stećci svojom tajanstvenošću i ljepotom još uvijek oduzimaju dah. Kada govorimo o ljepoti kamenja, osobito su značajni suhozidi koje je potrebno zaštititi i po potrebi oživjeti. Vještina građenja suhozida i suhozidnih građevina tradicijska je baština cijelokupnog mediteranskog prostora koja je značajno oblikovala i naš krajolik.

182

183

186

187

Hrana i lijek

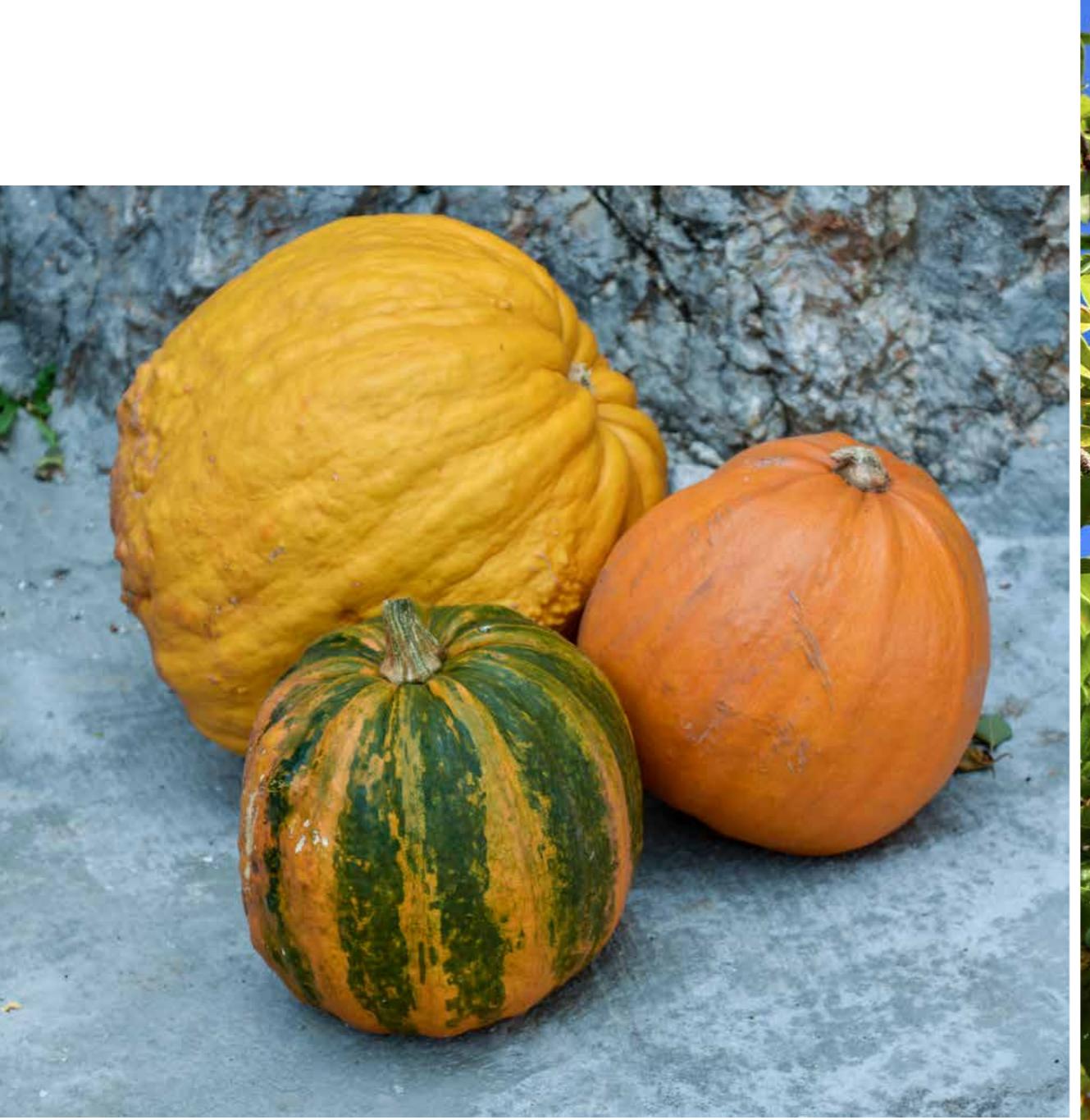
Posuško sunce, dugotrajna žega i oskudica vode daju slabašan ljetni prinos, a iziskuju pregršt truda i brige. No, idealna su kombinacija za rast ljekovitoga bilja, prirodnoga ili uzgojenoga. Našim poljima i brdima se u ljetnim mjesecima širi intenzivan miris smilja (cmilja), kadulje, vrijeska, mesliđana, gospine i hajdučke trave, ružmarina i drugoga ljekovitog i mirisnog bilja.

Ako se zaputite u planinske krajeve Blidinja pronaći ćete ukusne divlje jagode ili maline. U ovom planinskom kraju se od davnina proizvodi vrhunski sir, a omiljeni je onaj iz mijeha (mišine). Uz malo domaćega kajmaka i planinskoga krumpira – ukusan i zdrav ručak je zajamčen. Prehrana našega kraja stoljećima je bila oskudna, ali vrhunske kvalitete. Prirodna i ekološka, upravo onakva kakvoj teži moderni čovjek. Pura od zdravoga kukuruznog zrna uz koju se posluživala lučnica bila je neizostavni dnevni obrok ili užina naših težaka. Često se pripremala raštika i kiseli kupus, uz dodatak suhog mesa, a domaćice su nerijetko odlazile u prirodu kako bi pripravile ručak od divljega zelja. Bilo je pravo umijeće prehraniti svu brojnu „čeljad“ te su se morale snalaziti kako znaju i umiju. Jedno od jela nastalih iz snalažljivosti su naši prepoznatljivi ušticipi. Ime je nastalo tako što bi domaćice od tijesta za kruh malo „uštipnule“ kako bi ovom poslasticom obradovale dječicu jer u ta vremena nije bilo šećera, čokolade, bombona niti bilo kakvih drugih nezdravih dodataka. Naš čovjek živio je skromno, s prirodom i od prirode, bez pretjerivanja u hrani i piću. Tek ponekad okrijepio bi se čašicom vina ili rakije, pribavljenima iz južnijih krajeva Hercegovine ili Imotskoga. U ove rijetke i sitne užitke mogli bismo pridružiti tek povremeno uživanje u skromnome sezonskome voću koje je rađalo u malim količinama, ali kako naši stari pamte – bilo slatko poput samoga meda.

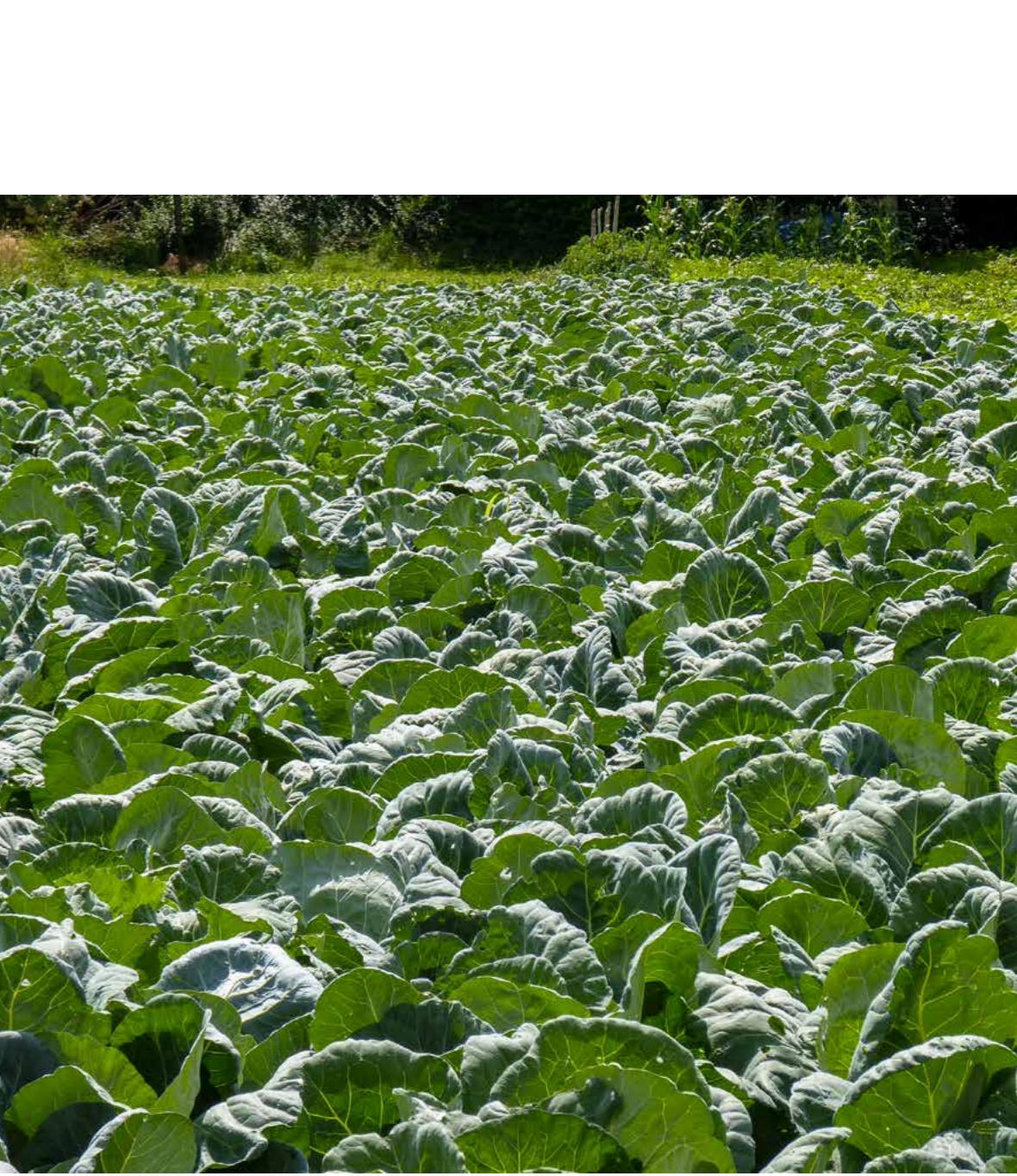

202

203

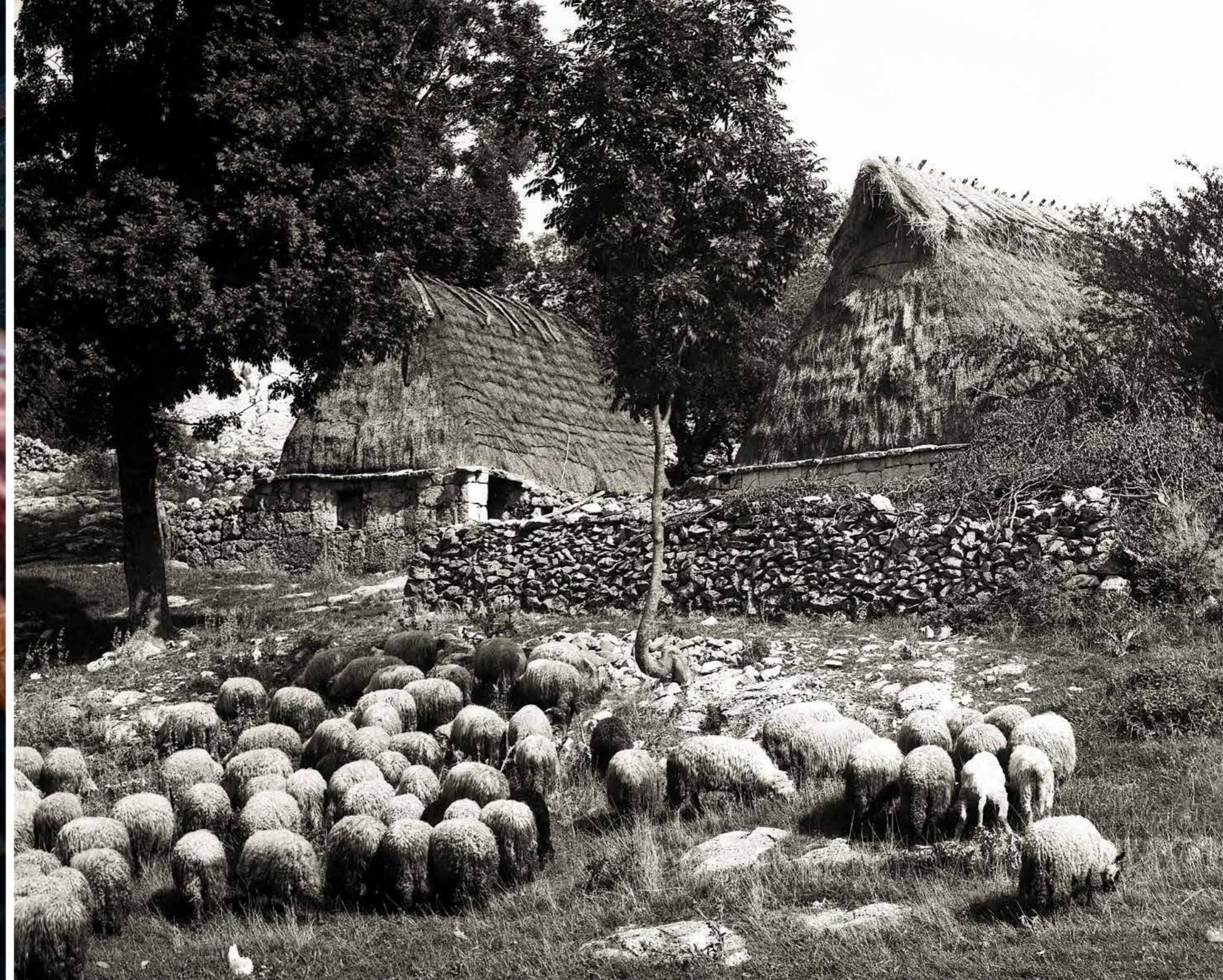

212

213

Ljudi

Fra Petar Bakula za naše ljudi jednom prigodom napisa:
„Imaju čvrstu tjelesnu građu, srednjega su stasa, jedva
ćeš naći ijednoga kržljava ili nakazna. Oba se spola
ističu oblikom tijela i ljepotom lica. Kad bi se više starali
o razvitu snage, bili bi sposobni i za najteže poslove.“

Napisao je i kako su „razdražljivi, ali ne nose dugo
srdžbu u duši niti sniju potajnu osvetu. Lako se i za
sitnicu raspale srdžbom, ali se lako i povrate“ te nadalje
„nadareni su oštoumljem, veseli, neobično vole pjesme
i priče.“

Dosta vremena je prošlo od fra Petrovog zapisa te se
jamačno mnogo i promijenilo. No uvjereni smo kako
su naši ljudi i dalje veseli te neobično vole pjesme i
priče, a zasigurno i lijepo fotografije. Vođeni tom mišlju
nadamo se kako ste uživali u ovoj maloj zbirci lijepih
fotografija Posušja te da će ona pronaći svoje mjesto u
domovima i srcima Posušana.

218

219

220

221

222

223

236

237

Nakladnik:

Općina Posušje

Za nakladnika:

Branko Bago, načelnik

Lektor:

Helena Lončar, prof.

Grafička priprema i dizajn:

Ivica Ćuk

Godina:

Prosinac 2020.

Izvori:

Čuljak N., Vučić E., (2019.) *Elaborat o zaštiti i korištenju graditeljske baštine na Ričini*, Posušje, Općina Posušje

Isailović N., Jakovljević A., (2017.), *Distrikt i nahija Posušje (14.-16. stoljeće) – primjer povijesnog diskontinuiteta*

Jolić R., Oreč J., Mišetić V., Begić T., (1998.) *Ljetopis posuški*, Posušje, Matica hrvatska

Strategija razvoja općine Posušje
2014. – 2023.

Lokalni ekološki akcijski plan (LEAP)
općine Posušje za razdoblje 2016. - 2026.

Fotografije:

Atelje dokumentarne fotografije Ćiril Ćiro Raič

Ćuk Ivica

† fra Dragičević Marko

Foto arhiva Općine Posušje

Foto MIX video

Foto video Nada

Foto video Penava

Galić Antonio

Kevrić Edi

Leventić Josip

† Maras Jerko

Marušić Toni

Petric Davor

Raič Tomislav

Strikoman Šime

Zabranjeno je svako neovlašteno kopiranje,
umnožavanje i reprodukcija ovog materijala.

